

Beleid verdiepingsgroep

Om tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van meer-/hoogbegaafde leerlingen bij ons op school, is er voor leerlingen vanaf klas 4 één middag per week buiten de klas een verdiepingsgroep. In deze groep wordt aan de hand van uitdagende inhoud gewerkt aan vaardigheden die deze leerlingen via het aanbod in de klas niet kunnen leren. Hiermee wordt ook gewerkt aan het welzijn van deze leerlingen. De verdiepingsgroep wordt begeleid door een gespecialiseerde leerkracht.

- **Criteria voor selectie leerlingen**

De verdiepingsgroep is bedoeld voor meer-/hoogbegaafde kinderen die meer verrijking nodig hebben dan in de klas geboden kan worden. Deze kinderen vertonen kenmerken die passen bij hoogbegaafdheid. Deze kenmerken zijn terug te vinden op de Signaleringslijst Hoogbegaafdheid (zie bijlage). Het kan zijn dat een leerling (op school) weinig van deze kenmerken laat zien, maar toch baat heeft bij een verrijkingsprogramma. Het gaat hier om onderpresteerders. Ook voor hen kan de verdiepingsgroep een goede aanvulling zijn op het aanbod in de klas.

Tijdens de leerlingenbespreking (twee keer per jaar) worden de leerlingen voor de verdiepingsgroep geselecteerd door de klassenleerkracht en de ib'er. Voorwaarde voor deelname is, dat in de klas al een aangepast programma met verrijking* geboden is. Pas als deze aanpassing (niveau 2 van zorg) na evaluatie niet blijkt te volstaan, kan deelname aan de verdiepingsgroep overwogen worden.

De verdiepingsgroep is in principe bedoeld voor kinderen vanaf klas 4. In uitzonderlijke gevallen kan hiervan afgeweken worden.

- **Leerdoelen**

Tijdens de lessen in de verdiepingsgroep wordt gewerkt aan de volgende doelen:

- Cognitief uitdagen
- Leren samenwerken
- Leren leren (ontwikkelen van leerstrategieën, leren omgaan met weerstand, doorzetten, reflectie op het eigen leerproces)
- Creativiteit/vindingrijkheid stimuleren
- Enthousiasmeren

---

* In de klas wordt gedifferentieerd lesgegeven. Begaafde leerlingen hebben vaak voldoende aan een korte instructie en maken zich de basisstof vlot eigen. Zij hebben minder oefening nodig. Daarom kan een deel van de oefenstof worden geschrapt: compacten. Zo komt er tijd vrij voor verrijkingswerk, dat door de klassenleerkracht wordt begeleid.

Middels complexe opdrachten worden de leerlingen cognitief uitgedaagd. Wanneer de stof moeilijk genoeg is, zullen de leerlingen ervaren dat ze er moeite voor moeten doen en moeten doorzetten. Zo leren zij leren. Zij zullen strategieën nodig hebben om tot een oplossing te komen, iets wat zij bij het werken aan de basisstof in de klas meestal onvoldoende tegenkomen. Middels diverse activiteiten wordt het samenwerken geoefend en wordt er een beroep gedaan op de creatieve (denk)vermogens van de leerlingen. Er is tijdens de lessen in de verdiepingsgroep veel aandacht voor het proces. Door een uitdagend aanbod zal de motivatie van de leerlingen vaak toenemen.

- **Duur en frequentie**

Eén keer per week gaan de leerlingen anderhalf uur (een middag) naar de verdiepingsgroep. Een periode in de verdiepingsgroep duurt een halfjaar. Twee keer per jaar, na de leerlingbespreking, start een nieuwe periode. Per periode wordt opnieuw gekeken welke leerlingen naar de verdiepingsgroep gaan.

- **Evaluatie**

Vóór aanvang van een periode stelt de leerkracht van de verdiepingsgroep een (groeps)handelingsplan op, waarin de leerdoelen voor die periode staan. Aanvullend wordt er per leerling een individueel leerdoel toegevoegd, dat is geformuleerd door de klassenleerkracht tijdens de leerlingenbespreking met de IB'er.

Aan het eind van de periode wordt het handelingsplan per kind geëvalueerd door de leerkracht van de verdiepingsgroep. De ouders krijgen dit handelingsplan via de klassenleerkracht.

- **Communicatielijnen**

- De klassenleerkracht en de IB'er besluiten samen of een leerling naar de verdiepingsgroep gaat. Ze formuleren ook het leerdoel van het kind.
- De IB'er brengt de leerkracht van de verdiepingsgroep op de hoogte welke kinderen de komende periode deelnemen en wat hun leerdoelen zijn.
- Ouders worden door de klassenleerkracht op de hoogte gesteld dat hun kind deel gaat nemen aan de verdiepingsgroep. De leerkracht van de verdiepingsgroep stelt een brief op waarin wordt vermeld voor welke periode en op welk tijdstip het kind deel gaat nemen aan de verdiepingsgroep. De klassenleerkracht zorgt dat de brief bij de ouders terecht komt.
- Aan het eind van een periode in de verdiepingsgroep, wordt de deelname per leerling geëvalueerd. Dit gebeurt schriftelijk via de evaluatie van het handelingsplan, gemaakt door de leerkracht van de verdiepingsgroep. De klassenleerkracht zorgt dat de ouders het geëvalueerde plan krijgen.
- Na afloop van een periode geeft de verdiepingsleerkracht een mondelinge terugkoppeling aan de klassenleerkrachten over hoe het werken in de verdiepingsgroep is gegaan.
- De leerkracht van de verdiepingsgroep en de klassenleerkracht informeren elkaar indien nodig tussentijds over het welbevinden van de leerlingen.
- De klassenleerkracht is het eerste aanspreekpunt voor ouders.

BIJLAGE   **Signaleringslijst Hoogbegaafdheid**

- ✓ Hoge intelligentie (IQ >130)

- ✓ Opvallende manier van denken
  - Denkt snel, maakt grote denksprongen, legt snel en gemakkelijk verbanden.
  - Is creatief/vindingrijk, denkt 'out of the box'.
  - Denkt vanuit het geheel; gaat uit van het totaalbeeld (top-down).
  - Denkt divergent: ziet vanuit verschillende invalshoeken diverse mogelijkheden/ oplossingen. Hierdoor kan het zijn dat een leerling traag is bij het beantwoorden van vragen.

- ✓ Andere manier van leren
  - Leert door te begrijpen i.p.v. door te doen en te onthouden (topdown versus bottom-up)
  - Heeft behoefte aan een kader waar de nieuwe informatie binnenvalt. Stelt veel vragen.
  - Blinkt uit in begrip en inzicht, maar kan moeite hebben met automatiseren, memoriseren en reproduceren van kennis.

- ✓ Motivatie om te leren (mits de omstandigheden goed zijn!)
  - Heeft een grote leerhonger. Is in veel onderwerpen geïnteresseerd en/of weet veel over één of meer specifieke onderwerpen, vraagt door en wil het écht begrijpen.
  - Is gedreven. Is intensief bezig met activiteiten en onderwerpen, waartoe hij zich voelt aangesproken. Werkt enthousiast voor passies.
  - Houdt van uitdagingen. Voelt zich aangetrokken tot moeilijke opdrachten, is bereid risico's te nemen.
  - Heeft een groot doorzettingsvermogen (bij motiverende activiteiten).
  - Is initiatiefrijk en ondernemend.

- ✓ Hooggevoelig
  - Is (over)gevoelig voor zintuiglijke prikkels (geluid, licht, smaak, tast).
  - Neemt veel (en genuanceerd) waar: heeft een scherp observatievermogen, heeft oog voor details.
  - Indrukken komen intens binnen.
  - Heeft een intense emotionele beleving.
  - Worstelt op jonge leeftijd met diepe levensvragen (neiging tot tobben).
  - 'Scant' personen. Kan door iemand heen kijken: is hij/zij eerlijk en oprecht?
  - Neemt gevoelens van anderen over.
  - Ziet eerder gevaar/angst.
  - Kan zich als gevolg van het 'te-open-zijn' juist te veel af gaan sluiten (doet denken aan autisme).

- ✓ Sterk rechtvaardigheidsgevoel
  - Is snel geraakt door onrecht.
  - Voelt feilloos aan of iemand oprecht, open en eerlijk is.
  - Komt in opstand als regels/afspraken niet consequent worden gehanteerd /nagekomen. 'Beloofd is beloofd'
  - Zet vraagtekens bij regels, als die niet eerlijk zijn voor alle partijen. Gaat hierover in discussie.

✓ Perfectionistisch

- Legt de lat hoog. Heeft hoge verwachtingen van zichzelf en van de omgeving.
- Streeft naar perfectie, wil geen fouten maken.
- Ziet meteen het perfecte eindresultaat voor zich. 'Het moet wel echt lijken'.
- Werkt minutieus. Het is nooit goed genoeg.
- Wanneer perfectionisme omslaat in *faalangst*:
  - *Vraagt veel bevestiging.*
  - *Raakt ontmoedigd als het (in zijn ogen) perfecte eindresultaat niet wordt bereikt.*
  - *Vertoont uitstelgedrag, zoekt uitvluchten.*
  - *Kan bij een moeilijke opdracht / toets compleet blokkeren.*
  - *Heeft lagere toetsresultaten dan het dagelijks werk.*

✓ Kritisch

- Staat kritisch tegenover beweringen, neemt niet zomaar iets aan.
- Is opmerkzaam in geval van tegenstrijdigheden.
- Heeft een sterk reflectievermogen.
- Kan pijnlijk eerlijk zijn.
- Stelt regels ter discussie.

✓ Behoefte aan autonomie

- Heeft behoefte aan autonomie. Heeft weinig sturing nodig. Wil graag dingen zelf ontdekken of bepalen.
- Laat grote zelfstandigheid zien.
- Neemt veel initiatief
- Velt eigen oordelen, maakt eigen afwegingen.

✓ Risico: onderpresteren

- Wisselende resultaten zowel binnen één vak als voor verschillende vakken. Er is vaak geen duidelijk foutenpatroon: de ene keer is een opdracht foutloos, de andere keer zwaar onvoldoende.
- Groot verschil tussen gedrag thuis en op school.
- Discrepantie tussen niveau/kwaliteit van dagelijks schoolwerk en toetsresultaten.
- Maakt veel (onnodige) fouten in werk van te laag niveau. Bij moeilijker werk kunnen fouten afnemen en de werkhouding verbeteren.
- Kloof in kwaliteit tussen verbaal en schriftelijk werk.
- Begrijpt en onthoudt onderwerpen uitstekend als hij geïnteresseerd is.
- Is gemotiveerd voor keuzeprojecten.
- Houdt niet van stampwerk / inprenten.
- Clownesk of recalcitrant gedrag.
- Gaat met tegenzin naar school.